

Høgskolen i Molde
Vitenskapelig høyskole i logistikk

Bachelorutdanningen i sykepleie

180 studiepoeng

Fagplan for SpH 18

Avdeling for helse- og sosialfag

Godkjent april 2018 Dekan Heidi V. Haavardsen/ avdelingsstyret HS

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Nasjonal rammeplan og forskrift for sykepleierutdanning	3
Sluttkompetanse bachelorgrad sykepleie	3
PERSPEKTIVER PÅ SYKEPLEIERUTDANNINGEN	5
TILRETTELEGGING FOR LÆRING OG PEDAGOGISKE METODER	6
INTERNASJONALISERING /STUDIEOPPHOLD I UTLANDET	6
OPPBYGGING AV STUDIET	7
OBLIGATORISK TILSTEDEVÆRELSE.....	8
VURDERINGSORDNINGER.....	9
Organisering og gjennomføring av eksamener	9
Kliniske studier	9
Helsepersonelloven	10
Taushetsplikt.....	10
Antrekk i kliniske studier	11
Vurdering av kliniske studier	12
Legemiddelhåndtering.....	12
GENERELLE OG PRAKTISKE OPPLYSNINGER.....	13
Autorisasjon	13
Politiattest ved opptak.....	13
Skikkethetsvurdering	13
Særskilt skikkethetsvurdering - saksgang	14
Tvilsmeldinger.....	14
Vurderingskriterier	14
KRAV TIL MEDISINSK TESTING	15
Dokumentasjon.....	15
MRSA-utbrudd i praksisfeltet.....	15
Pliktig tuberkuloseundersøkelse.....	16
PERMISJON FRA STUDIENE.....	16
Vedlegg 1: Retningslinjer for tilstedeværelse i teoriundervisningen	18
Vedlegg 2: Regler for antrekk i praksis	20
Aktivitetsplan høst 2018.....	21

Bachelorutdanning i sykepleie ved Høgskolen i Molde

Innledning

Formålet med sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Molde er å utdanne ansvarsbevisste, reflekterte, endrings- og pasientorienterte sykepleiere med en personlig og profesjonell kompetanse som er i samsvar med fagets utvikling og samfunnets behov. Undervisning og veiledning bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, og vektlegger at pasientens kunnskap og livssituasjon integreres. Avdelingens simuleringsenhet brukes i forhold til mange tematikker. En viktig del av studiet er knyttet til utøvelse av sykepleie i praksis, og utdanningen orienterer seg mot det forsknings- og fagutviklingsarbeidet som foregår der. Høgskolen har et godt samarbeid med praksisfeltet, og avtaler med kommune- og spesialisthelsetjenesten i Romsdal og på Nordmøre legger til rette for at studentene får et kvalitativt godt og mangfoldig læringsutbytte i de kliniske studiene.

Bachelorgrad i sykepleie gir kompetanse til klinisk utøvelse av sykepleie og kvalifiserer for opptak til mastergradsstudier (videreutdanninger).

Nasjonal rammeplan og forskrift for sykepleierutdanning

Etter lov av 1. april 2005 nr. 15 om universitet og høyskoler § 3-2 (2) kan departementet fastsette nasjonal rammeplan for enkelte utdanninger. Dagens utdanning bygger på [Rammeplan for sykepleierutdanning](#) fastsatt av Kunnskapsdepartementet 25. januar 2008.

Sykepleierutdanningen er en 3-årig profesjonsutdanning og gir graden Bachelor i sykepleie. Den gir kompetanse som kvalifiserer for å søke autorisasjon som sykepleier i henhold til [Lov om helsepersonell](#). Studiet ligger på syklus 1 i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Fullført studie gir til sammen 180 studiepoeng (stp.)/European Credit Transfer System (ECTS) fordelt med 60 stp./ECTS per studieår og gir grunnlag for opptak til mastergradsstudier (syklus 2), og videre til PhD utdanning (syklus 3). [Link til denne](#).

Rammeplanen er et styringsmiddel som angir mål og formelle krav til sykepleierutdanningen og er forpliktende for de institusjonene som utdanner sykepleiere. Hensikten er å sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå og at utdanningene framstår som enhetlige og gjenkjennelige uavhengig av institusjon. Samtidig gir rammeplanen muligheter for valg av utdanningsløsninger, og hver høgskole utarbeider og godkjenner egen fagplan.

I tillegg til å oppfylle rammeplanen skal utdanningene oppfylle de krav som stilles i aktuelle lover for yrkesutøvelse, spesielle direktiver fra EU og internasjonale konvensjoner.

Sluttkompetanse bachelorgrad sykepleie

Rammeplanen legger sentrale føringer på hvilke læringsutbytter som kan forventes og kreves for at sykepleierstudenter skal oppnå offentlig godkjenning etter gjennomført bachelorgrad i sykepleie. Hensikten med studiet er å utdanne sykepleiere med et helhetlig syn på menneske som viser respekt for menneskets integritet og rett til medbestemmelse. Sykepleieren skal arbeide kunnskapsbasert med fokus på forskningsbasert kunnskap, erfarings basert kunnskap

og pasientens egne ønsker og behov. Sluttkompetanse er det som forventes av studenter som har gjennomført bachelorutdanningen i sykepleie ved Høgskolen i Molde

Formålet med sykepleierutdanningen er å utdanne yrkesutøvere som er kvalifisert for sykepleiefaglig arbeid i alle ledd av helsetjenesten, i og utenfor institusjoner. Pleie, omsorg og behandling utgjør hjørnesteinene i sykepleierens kompetanse. Sykepleieren forholder seg til pleie og kontinuerlig omsorg og behandling til den syke ut fra hvordan det erfarer å være syk, og ut fra kunnskap om de enkelte sykdommers årsak, diagnostikk og prognose.

Sykepleierne skal også ha kompetanse i forhold til helsefremmende og forebyggende arbeid, undervisning og veiledning, forskning og fagutvikling, kvalitetssikring, organisering og ledelse. De skal ha kunnskap om helsepolitiske prioriteringer og juridiske rammer for yrkesutøvelsen. Utdanningen skal baseres på yrkesetiske retningslinjer og fremme en flerkulturell forståelse av helse og sykdom (*Rammeplan for sykepleierutdanning 2008, s.4 - 5*).

Studiet skal danne og utdanne sykepleiere med tydelig sykepleiefaglig identitet og kompetanse som styrkes og videreutvikles i tverrprofesjonelt samarbeid. Yrkesutøvelsen skal baseres på kunnskap og forståelse for utfordringer og oppgaver i velferdssamfunnet som helhet. Studieprogrammet realiseres i forpliktende samspill mellom utdanning og arbeidsliv (*Meld. St.13, 2011-2012*).

Hensikten med studiet er å utdanne sykepleiere som tar hensyn til menneskets ulike behov i ulike faser i livet. Sentralt blir også å tilegne seg kompetanse til å delta i utviklingsarbeid, endringsprosesser og forskning. Det forventes at kandidaten etter fullført bachelorutdanning ved Høgskolen i Molde:

Kunnskaper

- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier og problemstillinger innen sykepleievitenskapelige emner
- har relevant kunnskap innen medisinske og naturvitenskapelige- og samfunnsvitenskapelige emner
- har kunnskap om sykepleiefagets historie, tradisjoner og egenart
- kjenner til forskning og utviklingsarbeid relevant for sykepleie
- har kunnskap om velferdsstaten, rammer for tjenesteutøvelsen og sykepleietjenestens bidrag til helse- og velferdstjenesten

Ferdigheter:

- kan utøve sykepleie basert på forskning, erfaring og faglig skjønn
- kan ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kan identifisere risikofaktorer av individuell og miljømessig karakter, planlegge å utføre helsefremmende og forebyggende tiltak
- kan informere, undervise og veilede pasienter og pårørende
- kan fremme læringsprosesser som bidrar til pasientsikkerhet, kvalitet og tillit i helsetjenesten

- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker, prosedyrer og kommunikasjonsformer
- er en endringsdyktig leder av eget fag
- kan samhandle tverrprofesjonelt for å skape et koordinert, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud

Generell kompetanse:

- kan utøve faglig forsvarlig sykepleie, basert på etisk bevissthet og kritisk refleksjon
- kan møte pasienter og pårørende med omsorg, innlevelse og moralsk ansvarlighet
- kan ivareta pasientens rett til medbestemmelse og medvirkning
- kan bidra til nytenkning og innovasjon
- kan vise evne og vilje til livslang læring, arbeide kunnskapsbasert og bidra til å utvikle kvalitet i sykepleiefaget og helsetjenesten
- kan anvende og formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig
- kan bidra til at faglige og etiske normer synliggjøres i den offentlige debatt om helsepolitiske spørsmål

Beskrivelsen er i tråd med nasjonal konsensus i Sykepleierutdanningenes faglige lederforum (SUFAL) juni 2013.

Det er utformet læringsutbytter til hvert av emnene som inngår i studiet som til sammen underbygger de overstående forventede læringsutbyttene.

PERSPEKTIVER PÅ SYKEPLEIERUTDANNINGEN

Sykepleie er et fag og yrke som har utviklet seg fra å være en del av den medisinske profesjonen til en selvstendig profesjon og akademisk disiplin. Sykepleierens ansvar kan omfatte sykepleie til mennesker i alle aldre, fra livets begynnelse til livets slutt, både på individ og samfunnsnivå og omfatter både pasient og pårørende.

Kunnskapstilfanget i sykepleie er komplekst og omfattende. Forståelsen av sykepleie knyttes til ulike teorier om sykepleie og om helse og sykdom. Pleie, omsorg, behandling og rehabilitering utgjør en viktig del av sykepleiernes kompetanse. I tillegg omfatter den tiltak for å fremme helse og forebygge sykdom hos friske og utsatte grupper, og gi veiledning og undervisning til pasienter, pårørende, medarbeidere og studenter. Det tilhører en sykepleiers funksjonsområde å organisere og lede sykepleiertjenesten. Det krever kjennskap til helsepolitiske prioriteringer og kunnskap om ledelse, juridiske rammer for yrkesutøvelsen, forskning, fagutvikling og kvalitetssikring.

Selv om sykepleierutdanningen har endret seg i takt med samfunnet, har den alltid vektlagt det pasientnære arbeidet. Utdanningen har en lang historie hvor det å lindre lidelse og fremme helse har stått sentralt. Sykepleierens oppgave er å stimulere pasienten til bruk av egne ressurser og bidra til at pasienten opplever å mestre situasjonen, med de ressursene han/hun

har. Samtidig er det en viktig sykepleieroppgave å gi pleie, omsorg og behandling på områder og i situasjoner der pasientens ressurser er begrenset eller fraværende.

Norsk sykepleierforbund har utarbeidet [Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere](#) som bygger på prinsippene i ICN's (International Council of Nurses') etiske regler, og menneskerettighetene (NSF, 2007). Retningslinjene slår fast at grunnlaget for all sykepleie skal være respekten for det enkelte menneskets liv, integritet og iboende verdighet. Videre sier de at sykepleie skal baseres på barmhjertighet, omsorg og respekt for grunnleggende menneskerettigheter.

Sykepleier møter store og stadig nye utfordringer i et høyteknologisk samfunn med rask utvikling av nye behandlingsformer og stramme prioriteringer. I utdanningen er det et mål å ivareta de historiske og tradisjonelle verdiene, og samtidig forberede nye sykepleiere til å møte de nye forventningene og kravene på en kritisk og reflektert måte.

TILRETTELEGGING FOR LÆRING OG PEDAGOGISKE METODER

For at studentene skal oppnå forventet læringsutbytte, er det lagt til rette for et aktivt læringsmiljø og variasjon i læringsaktivitetene. Det forventes en studieinnsats på minimum 40 timer pr uke.

Det vektlegges at studenten utvikler et selvstendig og livslangt forhold til læring. Som fremtidig sykepleier skal hun/han kunne møte utfordringene i et samfunn som kjennetegnes av stadig endring, utvikling og hurtig tilvekst av ny kunnskap.

Læringsaktivitetene og vurderingsformene er forankret i et læringssyn som anser studentens egen aktivitet som sentral for læring. Læring skjer individuelt, kulturelt og i samhandling med studenter, lærere og i praksisfeltet. Gjennom studiet varierer læringsaktivitetene mellom forelesninger, selvstudium, seminarer, litteraturstudier, diskusjoner, refleksjons- og veiledningsgrupper, individuelle- og gruppeoppgaver, prosjektorganisert undervisning, ferdighetstrening, simulering, kliniske studier og forskningslignede aktiviteter m.m. Dette er nærmere beskrevet i studieplan for hvert enkelt studieår.

Praksiskunnskap står sentralt i sykepleie og er kunnskap som student utvikler i kliniske studier i møte med pasient og pårørende, gjennom ferdighetstrening, simulering, og i refleksjon over fagets teoretiske og etiske grunnlag. Gode møter mellom sykepleier, student og pasient legger til rette for slik læring. Det pågår et kontinuerlig arbeid for å utvikle praksis som læringsarena, samt for å evaluere og kvalitetssikre kliniske studier.

Sykepleieutdanningen arbeider for å skape et aktivt studiemiljø, og legge til rette for et tett samarbeid mellom lærer og student. Studentene deltar i kvalitetsforbedring av studiet. Dette sikres ved at de er representert i organ som arbeider med studiekvalitet (Kvalitetsteam i sykepleie [Link til Kvalitetssystemet](#)) og gjennom regelmessige evalueringer av sykepleierstudiet.

INTERNASJONALISERING /STUDIEOPPHOLD I UTLANDET

Internasjonalisering av utdanning er et virkemiddel for å fremme økt kvalitet og relevans i norsk utdanning og skal legge et grunnlag for at både institusjonen og de som utdannes kan

møte muligheter og utfordringer som følger med globalisering og økt internasjonal samhandling. Økt samhandling og økte muligheter for sammenligninger på tvers av nasjonale grenser gir studenter bedre forståelse for eget kunnskapsnivå og egne evner. Internasjonalisering av utdanning gir viktige bidrag til arbeidslivet og samfunnet i form av bedre språkferdigheter, internasjonal orientering og kulturell kompetanse. Sykepleiefaget er i sin egenart internasjonalt og sykepleieutdanningen ved høgskolen i Molde legger stor vekt på at studenter gis mulighet til å ta en del av utdanningen i et annet land.

Målsettingen om økt internasjonalisering av utdanning begrunnes ikke bare ut fra norske egeninteresser. Like viktig er den rollen dette har for flerkulturell forståelse og solidaritet med mennesker i land som har langt dårligere livsvilkår og framtidsutsikter (Meld. St. Nr. 14 2008-2009, Internasjonalisering av utdanning, Meld. St. Nr. 16 Kultur for kvalitet i høyere utdanning 2016-2017).

Høgskolen i Molde har tilrettelagt et utvekslingsprogram gjennom ERASMUS (innenfor Europa), NORPLUS (innenfor Norden) og bilaterale avtaler i Danmark, USA, Australia, Etiopia, Belgia og New Zealand. Mer informasjon om de ulike programmene finner du i [høgskolens kvalitetssystem](#).

Studieopphold i utlandet tilbys i ulike perioder og av ulik varighet på fra 4 uker til et semester.

Våre samarbeidspartnere i dag er:

- James Cook University of North Queensland, Townsville, Australia
- California State University, Monrrey Bay, USA
- Hawassa University, Hawassa, Etiopia
- Addis Ababa University, Addis Ababa, Etiopia
- Ara Institute of Technology, Canterbury, New Zealand
- CVU Vest, Esbjerg, Danmark
- University of Valencia, Valencia, Spania
- VIVES HBO5 verpleegkunde, Kortrijk, Belgia

Dersom du ønsker å ta deler av utdanningen ved et universitet som Høgskolen i Molde ikke har avtale med, eller utover normert tid (over et år) er det mulig, men du er da selv ansvarlig for å skaffe til veie nødvendig informasjon om hvilke fag du kan ta og få disse godkjent av faglærer.

Ved Høgskolen i Molde arbeider vi med å fornye og videreutvikle vårt internasjonale engasjement. Vi mener at dette er en viktig kilde til faglig og personlig vekst hos våre studenter.

OPPBYGGING AV STUDIET

Bachelorutdanningen i sykepleie er på 180 studiepoeng (stp.). 90 studiepoeng er knyttet til teoristudier. I følge rammeplanen beskrives sykepleie- utdanningens faglige innhold i hoved emner og delemner. Kliniske studier og FFR utgjør totalt 90 (stp.) og består av:

- Ferdighetstrening, forberedelser til og refleksjon over praksis og simulering (FFR) (15 stp.): 10 uker
- Kliniske studier i samarbeid med pasienter og pårørende (75 stp.): 50 uker

Rammeplanen omfatter en del som er felles (30 stp.) for flere helse- og sosialfagutdanninger, og en del som er spesifikk (150 stp.) for sykepleierutdanningen. Formålet med felles innholdsdel er å utdanne helse- og sosialarbeidere som skal kunne samarbeide tverrprofesjonelt innen helse- og sosialtjenesten. Høgskolen har lagt til rette for felles undervisning og pensum på tvers av profesjonsutdanningene på flere områder. Rammeplan for sykepleierutdanningen (2008) skisserer 4 hoved emner som tar utgangspunkt i sykepleiefagets kunnskapstilfang.

1	Sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag	33 Sp/ECTS
2	Sykepleiefaget og yrkesgrunnlaget	72 Sp/ECTS
3	Medisinske og naturvitenskapelige emner	45 Sp/ECTS
4	Samfunnsvitenskapelige emner	30 Sp/ECTS
Totalt		180 Sp/ECTS

Hovedemner og delemner som er beskrevet i Rammeplanen, er integrert i emner fordelt i de tre studieårene (Se vedlegg 1 og 2)

Detaljert studieplan foreligger innenfor hvert studieår med følgende innhold: hensikten med emnet, læringsutbyttebeskrivelser, innhold, læringsaktiviteter, forkunnskapskrav, vurdering, obligatoriske arbeidskrav som må være bestått for å gå opp til eksamen og pensumlitteratur.

OBLIGATORISK TILSTEDEVÆRELSE

Kliniske studier i direkte samhandling med pasienter og pårørende, ferdighetstrening, simulering og forberedelse til og refleksjon over praksis har krav om 100 % obligatorisk tilstedeværelse. Ved fravær fra kliniske studier, ferdighetstrening/forberedelse/refleksjon over praksis og simulering (FFR) utover 10 % må dette tas igjen.

Obligatorisk deltagelse vil også gjelde læringsaktiviteter der studentens deltagelse og engasjement sammen med medstudenter i for eksempel gruppearbeid og ulike prosjekter i løpet av studieforløpet. Det vil framgå i studieplanen hvilke læringsaktiviteter dette gjelder.

Teoriundervisning forøvrig har krav om minimum 70 % tilstedeværelse for å få lov å framstille seg for eksamen. Se retningslinjer for tilstedeværelse (Vedlegg 1).

Studenter med mer enn 30 % fravær i et emne trekkes fra eksamen. Dette innebærer at studenten har brukt opp ett av tre eksamensforsøk i det aktuelle emnet. Studenten må selv melde seg opp et nytt eksamensforsøk. Det gjøres oppmerksom på at falsk underskrift ved frammøtere registrering, blir betegnet som dokumentasjonsforfalskning, se - http://kvalitet.himolde.no/KS_UNL410

Tillitsvalgte studenter kan *etter søknad få* godkjent fravær ut over 10 % i kliniske studier/FFR der det er frammøteplikt, når fraværet er nødvendig for å skjytte vervet. Det er en forutsetning

at fraværet ikke kommer i konflikt med gjennomføring av midt- og sluttvurdering av studentens kliniske studier

VURDERINGSORDNINGER

Studiet er bygd opp med en progresjon som i økende grad vektlegger studentens selvstendighet og ansvar for egen læring. Studenten har ansvar for aktivt å delta i den undervisning og det læringsmiljø høgskolen tilbyr.

Det er lagt vekt på å variere vurderingsformene i samsvar med hvordan studenten på best mulig måte kan oppnå forventet læringsutbytte i de aktuelle emnene. Vurderingsformene omfatter ulike arbeidskrav, skriftlige skoleeksamener, hjemmeeksamener (individuell- og i gruppe), opponent- og respondentskap. Vurdering av kliniske studier gjennomføres kontinuerlig i samarbeid mellom lærerveileder og praksisveileder. Det er viktig å merke seg at teoretisk kunnskap blir vurdert i praksisstudiene selv om det ikke er særskilt nevnt som vurderingsform. Vurderingsordningene er nærmere beskrevet under det enkelte emne i studieplanen.

Studenten vil gjennom alle tre årene gjennomføre ulike arbeidskrav og eksamener som skal leveres skriftlig. Vilkåret for at et arbeidskrav eller en eksamen skal bli oppfattet som levert og bli vurdert, er at den er levert i Canvas, i rett format, komplett og innen gjeldende tidsfrist. Det er studentens ansvar at dette overholdes.

Organisering og gjennomføring av eksamener

Som eksamenskandidat har studenten ansvar for å kjenne til lover, forskrifter og regler knyttet til eksamen. Eksamener organiseres og gjennomføres innenfor rammene av gjeldende [Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Molde](#).

§ 3 pkt. 2 "For å kunne ta eksamen i et emne, kan det være krav om at bestemte karakterer, forkurs eller oppgaver skal være fullført, eller det kan være krav om å ha deltatt i obligatorisk undervisning og/eller praksis. Disse bestemmelsene skal gå frem av studie- og fagplan. Bare de kandidater som fyller disse kravene har rett til å gå opp til eksamen i det aktuelle emnet."

Høgskolen i Molde bruker ulike vurderingsformer. Oversikt over eksamener, arbeidskrav og praksisstudier i hvert studieår finnes i studieplanen under beskrivelsene av de ulike emnene. Hvert studieår må være bestått før studenten kan fortsette sine kliniske studier i neste studieår.

Kliniske studier

Kliniske studier inngår både som en læringsaktivitet og vurderingsform og er knyttet til alle fokusområdene.

De kliniske studier utgjør 90 stp. og er fastsatt av Rammeplanen til 60 uker. Av disse skal minst 50 uker (75 stp.) nyttes til kliniske studier i samarbeid med pasienter og pårørende.

10 uker (15 stp.) studieinnsats kan nyttes til ferdighetstrening, simulering, forberedelse til og refleksjon (FFR) over de kliniske studier. For enkelte av disse områdene kreves det 100 % studiedeltagelse/tilstedeværelse. Dette vil være spesifisert i studieplanen for hvert enkelt studieår. Fast arbeid i disse perioder kan ikke prioriteres over studiene.

Nærmere beskrivelser av læresituasjoner ved de ulike kliniske studiene utarbeides i samarbeid mellom høyskole og praksisstudiested. Informasjon om dette finnes i aktuell emnebeskrivelse og i progresjonsstige.

Helsepersonelloven

[Lov om helsepersonell](#) regulerer virksomheten til sykepleiere, og gjelder også for studenter i kliniske studier, jfr. § 3. Loven vektlegger kravet til forsvarlighet i yrkesutøvelsen og studenter sidestilles med autorisert helsepersonell på dette området.

Sykepleiere skal som annet helsepersonell utføre arbeidet med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut i fra sykepleierens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig. Med sykepleierens kvalifikasjoner siktes det så vel til den formelle grunn- og videreutdanning, som de reelle erfaringer som oppnås gjennom utøvelsen av yrket. Plikten til forsvarlighet knyttes bl.a. til:

- krav om å kjenne og innrette yrkesutøvelsen etter faglige begrensninger, og plikten for den enkelte sykepleier til å holde seg faglig oppdatert
- plikt til å innhente nødvendig informasjon om pasienten og til å innhente samtykke til behandling
- plikt til involvering av pasienter i behandlingen og bestemmelser om utilbørlig påvirkning av pasienter
- taushetsplikt
- plikt til avhold fra rusmidler
- plikt til å delta i undersøkelse i forbindelse med straffbare forhold og ved smittefare
- plikten til å dokumentere virksomheten
- opplysnings- og meldeplikt
- plikt til å gi øyeblikkelig hjelp som gjelder uansett arbeidssted og i fritiden

Taushetsplikt

Før kliniske studier starter, må alle studenter undertegne taushetsløfte jfr. [Lov om helsepersonell](#) (helsepersonelloven). Lovens kapittel 5, §§ 21 – 29 omfatter taushetsplikt og opplysningsrett.

Taushetsplikten for sykepleiere er, på samme måte som for annet helsepersonell, innført for at pasienten skal føle seg trygg for at det som kommer fram i behandlingssituasjonen ikke blir brakt videre til utenforstående og uvedkommende.

- Brudd på den etisk bindende taushetsplikten betyr svikt i den faglige sykepleiestandarden og vil måtte få konsekvenser også i forbindelse med evaluering/vurdering
- Hovedregelen i paragrafen er at sykepleiere har plikt til å bevare taushet om det som blir betrodd dem, eller som de på annen måte får rede på om folks sykdomsforhold eller andre personlige forhold
- Arbeidstiden angir derfor ikke i seg selv noen betryggende avgrensning for taushetspliktens virkemåte. Straffen for brudd på taushetsplikten er bøter eller fengsel i inntil 6 måneder

- Offentlig påtale finner alene sted etter fornærmedes begjæring eller hvor det kreves av allmenne hensyn

Studenter i kliniske studier skal overholde helsepersonellenes bestemmelser om taushetsplikt og opplysningsrett, se §§ 21 – 29 (Helsepersonelloven 1999). Taushetsplikten omfatter opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som studenter får vite om i egenskap av å være helsepersonell, og er ikke begrenset av arbeidstid. Det vil si at taushetsplikten fortsatt gjelder når studenten er ferdig med kliniske studier og omfatter også alle sosiale medier.

Brudd på lov om taushetsplikt kan straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

Studenter inngår i tillegg en avtale med Høgskolen i Molde, et taushetsløfte, om å ikke videreformidle opplysninger de får om medstudenters personlige forhold. Brudd på taushetsløftet kan få konsekvenser for vurderinger av studentenes faglige kompetanse og skikkethet.

Tilstedeværelse i kliniske studier

Kliniske studier utgjør gjennomsnittlig 30 timer per uke. Studieuken avvikles primært slik at studenten har en ukentlig studiedag. Det er ikke anledning til oppsamling av studiedager i perioden. Hver enkelt praksisperiode vurderes som en helhet. Gyldig fravær som overstiger 10 % må tas igjen i løpet av praksisperioden. Tilrettelegging gjøres av praksisveileder og lærerveileder. Det er studentens ansvar å gjøre seg kjent med og overholde fraværsreglementet.

Turnus

Det varierer om studenten selv utarbeider vaktturnus eller om den er utarbeidet av høgskolen eller praksisstedet. Dersom turnus utarbeides av studenten, skal det være gjort i løpet av 1. uke og godkjennes av høgskolens lærer. Når vaktturnusen foreligger er den en forpliktende avtale mellom praksisstudiested og student. Eventuelle endringer må avtales i god tid for at praksisveileder skal kunne veilede og evaluere studenten.

Helge-/kvelds- og nattevakter

Rammeplanen presiserer at innen store deler av sykepleietjenesten er læresituasjoner aktuelle hele døgnet. Studentene må derfor påregne helge-/kvelds- og nattevakter i sine kliniske studier.

Antrekk i kliniske studier

Studenten plikter videre å gjøre seg kjent med gjeldene regler for antrekk ved aktuelt praksissted (vedlegg 2).

Vurdering av kliniske studier

Vurdering skal være en kontinuerlig og obligatorisk del av de kliniske studiene. For hver veiledede praksisperiode skal det foretas avsluttende vurdering i forhold til studentens læringsutbytte. Ved den endelige vurdering skal det være minst to veiledere tilstede, en fra høgskolen og en fra praksisstedet. Ved tvil skal høgskolens veileder sin vurdering være avgjørende.

Det er ikke anledning til å få godkjent deler av en periode med kliniske studier. Perioden vurderes som en helhet. Får en student karakteren "Ikke bestått" i kliniske studier, må aktuell praksisperiode tas om igjen før studenten kan gå videre i studiet. I kliniske studier er det bare anledning til å fremstille seg 2 ganger. Se [forskrift om eksamen § 8.4](#).

Varsel om fare for "ikke bestått" praksisstudier

Hvis det oppstår tvil om praksisstudiet kan godkjennes, skal studenten halvveis eller senest tre uker før avsluttet periode få skriftlig melding. Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer, og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksisstudiene. Om studenten i slutten av praksisstudieperioden viser handling/atferd som åpenbart ikke gir grunnlag for å bestå praksisstudiet, kan studenten likevel få karakter ikke bestått selv om forutgående tvilsmelding ikke er gitt (Nasjonal Rammepplan for sykepleierutdanning av 25 januar 2008)

Melding gis i form av et skriftlig varsel og formuleres med utgangspunkt i studentens manglende oppnåelse av læringsutbytte i aktuell praksisperiode. Studenten gis adgang til å tilføye egne merknader. Student, praksisveileder og lærerveileder skal undertegne det skriftlige varselet. De avtaler videre oppfølging for resten av praksisperioden.

Når det stilles tvil ved om studenten vil bestå kliniske studier, skal studieårsleder informeres. Ved behov kan studieleder trekkes inn i veiledningen og vurderingen av studenten. Ved varsel om fare for "ikke bestått" i kliniske studier skal partene vurdere videre gjennomføring og framdrift hver uke. Det finnes mer informasjon og aktuelle skjema i Canvas.

Grunnlag for "ikke bestått":

- Studentens atferd og handlinger setter pasientens liv og helse i fare
- Svikt på et eller flere av læringsutbyttene som skal være bestått

Klage

- Kun ved formelle feil, jfr. eksamensforskriften § 12 og § 13.

Legemiddelhåndtering

[Forskrift om legemiddelhåndtering](#) for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp trådte i kraft 1.mai 2008, fastsatt av Helsedirektoratet. Forskriften gir studentene et individuelt ansvar for å kjenne til innholdet og for å etterleve forskriften ut fra eget kompetansenivå i sykepleiestudiet.

Det presiseres at *studentene i hovedsak* gis oppgaver ut fra hensynet til opplæring, i tråd med [Lov om helsepersonell](#) § 5 annet ledd og forskriften § 4 fjerde ledd.

“Elever og studenter skal som regel bare gis oppgaver ut fra hensynet til opplæring”

Virksomhetsleder har et overordnet og helhetlig ansvar for å sørge for en god opplæringsplan i legemiddelhåndtering for studenter. Det innebærer å ta ansvar for at det utarbeides skriftlige prosedyrer for legemiddelhåndteringen og for å kvalitetssikre at disse blir etterlevd i virksomheten. Virksomhetsleder har ansvar for å vurdere hvilke oppgaver og på hvilken måte studenter kan delta i legemiddelhåndteringen. Studenten har selv, på lik linje med annet helsepersonell, et individuelt ansvar for forsvarlig utøvelse av legemiddelhåndtering. Det innebærer at studenten skal synliggjøre eget kompetansenivå i kliniske studier og be om *veiledning og kontroll av veileder* som er tilstede i situasjoner med legemiddelhåndtering. Studentens krav til læringsutbytte knyttet til legemiddelhåndtering er beskrevet under aktuelle emner for det enkelte studieår, og i progresjonsstigene.

GENERELLE OG PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Høgskolen i Molde bruker Canvas som læringsverktøy og du vil finne mer utfyllende informasjon om generelle og praktiske opplysninger om sykepleierutdanningen her.

Autorisasjon

I lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. omhandles autorisasjon av helsepersonell. Formålet med autorisasjonen er å *gi pasientene sikkerhet* for at de som yter helsehjelp har den nødvendige kompetansen til de oppgaver som skal utføres. Det er [Statens autorisasjonskontor](#) for helsepersonell som pr. i dag skal behandle de nødvendige søknader om autorisasjon.

Etter at kandidaten har mottatt vitnemål fra Høgskolen i Molde, sendes søknad til Statens autorisasjonskontor. Det kreves et saksbehandlingsgebyr som studenten skal betale selv.

Politiattest ved opptak

Forskrift om opptak til høyere utdanning (FOR-2007-01-31-173 kap.6) krever at søkere til sykepleierutdanningen må fremlegge [politiattest](#). Merknader på politiattesten kan føre til at søker blir utelukket fra klinisk undervisning/-praksisopplæring og studenten vil da ikke få vitnemål for fullført grad eller utdanning. Søkere som ikke fremlegger politiattest innen studiestart vil også bli utelukket fra klinisk undervisning/-praksisopplæring og vil slik ikke få vitnemål for fullført grad eller utdanning. Attesten må ikke være eldre enn tre måneder. [Link til Kvase](#).

For søknadsskjema og informasjon, se politiets nettsider.

Skikkethetsvurdering

Kunnskapsdepartementet fastsatte, 30. juni 2006, en [forskrift om skikkethetsvurdering](#) i høyere utdanning (nr859) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10 sjette ledd. I skikkethetsvurderingen inngår en helhetsvurdering av studentens faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som sykepleier.

De forhold som kan vurderes, er knyttet til studietiden og omfatter både teori- og kliniske studier. Forhold eller hendelser som ligger utenfor studiesituasjonen, kan bare tillegges vekt i

den grad de har, eller må antas å kunne ha, innvirkning på hvordan studenten vil utføre oppgavene som yrkesutøver.

Forskriften skiller mellom to former for skikkethetsvurdering. Den *løpende* skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet, og den *særskilte* skikkethetsvurderingen som begynner når en innlevert tvilsmelding blir behandlet av institusjonsansvarlig for skikkethetsvurderingen.

Særskilt skikkethetsvurdering - saksgang

Institusjonsansvarlig utreder saken og kan ved behov tilby studenten et utvidet veiledningsopplegg. Hvis utvidet veiledning ikke vurderes å være egnet til å hjelpe studenten, eller gjennomført utvidet veiledning ikke medfører den nødvendige endring, går saken til behandling i skikkethetsnemnda. Skikkethetsnemnda innstiller til institusjonens klagenemnd som fatter vedtak om studenten er skikket eller ikke for yrket og eventuelt vedtak om utestenging.

Tvilsmeldinger

Alle som er i kontakt med studenten kan melde en tvilsmelding. Følgende forhold gjelder for innlevering av tvilsmelding ved Høgskolen i Molde.

- Tvilsmeldinger kan ikke være anonyme
- Tvilsmeldinger meldes skriftlig til institusjonsansvarlig
- Meldinger som åpenbart er ubegrunnede skal ikke behandles

Vurderingskriterier

Forskriftenes § 4 er det gitt følgende kriterier for vurderingen av om en student er skikket i de aktuelle utdanningene:

- a) Studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for pasienter, klienter eller brukere
- b) Studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere
- c) Studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen
- d) Studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis
- e) Studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser
- f) Studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle
- g) Studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av pasienter, klienter eller brukere
- h) Studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning
- i) Et minstekrav for å kunne stadfeste at det foreligger manglende skikkethet for yrket er at minst ett av kriteriene som følger av § 4, foreligger. Deretter må det vurderes om dette, alene eller sammen med andre forhold, utgjør en mulig fare for barnehagebarns og elevers, eller pasienters, klienters og brukeres liv, fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet iht. § 2.

Mer informasjon om skikkethetsvurdering finner du på høgskolens hjemmeside:
http://kvalitet.himolde.no/KS_UNL129

KRAV TIL MEDISINSK TESTING

I forbindelse med kliniske studier må studenter ved bachelorutdanningen i sykepleie gjennomføre undersøkelse for tuberkulose og meticillinresistente gule stafylokokker(MRSA) **(Meticillinresistente staphylococcus aureus) i helsetjenesten**

Studenten må levere dokumentasjon på gjennomgått MRSA-prøve dersom han/hun tidligere har fått påvist MRSA, men ikke senere hatt tre negative kontrollprøver. Dette gjelder dersom studenten oppfyller et av kriteriene nedenfor. [Link til Kvase.](#)

- i løpet de siste 12 måneder fått påvist MRSA (selv om senere kontrollprøver har vært negative)
- i løpet av siste 12 måneder bodd i samme husstand som MRSA-positiv
- i løpet av siste 12 måneder hatt nær kontakt med MRSA-positiv uten å bruke beskyttelsesutstyr (med nær kontakt menes kontakt som gir begrunnet mistanke om smitte)
- i løpet av siste 12 måneder vært i land utenfor Norden, og vært innlagt i helseinstitusjon
- i løpet av siste 12 måneder vært i land utenfor Norden, og fått omfattende undersøkelse eller behandling i en helsetjeneste
- i løpet av siste 12 måneder vært i land utenfor Norden, og arbeidet som helsearbeider
- i løpet av siste 12 måneder vært i land utenfor Norden, og oppholdt deg i barnehjem eller flyktningleir
- i løpet av siste 12 måneder oppholdt deg sammenhengende i mer enn 6 uker i land utenfor Norden, og har symptomer på hud-/sårinfeksjon, kronisk hudlidelse eller innlagt medisinsk utstyr gjennom hud eller slimhinner.

Dokumentasjon

Studenten må levere dokumentasjon på gjennomført MRSA-prøve til studieadministrasjonen ved avdelingen, og må selv ordne med å få tatt nødvendig medisinsk testing hos egen lege. Husk at det kan ta opptil 10 dager å få prøvesvar klare. Studenten kan ikke starte kliniske studier før han/hun kan dokumentere gjennomgått medisinsk test som viser at han/hun ikke er smittet av/bærer av MRSA.

MRSA- utbrudd i praksisfeltet

MRSA i helseinstitusjoner er et økende problem, det har de siste årene forekommet MRSA-utbrudd ved flere kommunale helseinstitusjoner i Norge.

Dette gjør at høgskolen praktiserer tiltak overfor studenter når vi får informasjon om utbrudd av MRSA ved et praksisstudiested som tilbys studenter.

- Hvis Høgskolen får kjennskap til MRSA utbrudd vil ikke institusjonen eller avdeling få studenter der i praksisstudier, så lenge situasjonen er uavklart (miljøundersøkelse pågår)

- Høgskolen i Molde vil fraråde studenter å jobbe i institusjoner/avdelinger hvor det er påvist uavklarte utbrudd av MRSA
- Hvis en student blir MRSA-positiv, får vedkommende ikke lov å jobbe i helseinstitusjon før de er smittefrie. Dersom sanering mislykkes vil de risikere å få utilstrekkelig praksis og dermed ikke få fullført utdanningen.
- Studenter som får påvist MRSA, skal ikke utføre pasientrelatert arbeid i helseinstitusjon som kan medføre smittefare så lenge vedkommende er smittebærer.
- Smitte med MRSA som en arbeidstaker pådrar seg i arbeidet, regnes som yrkesskade. Studenter har få rettigheter i forhold til dette
- Studenter som i løpet av de siste 12 månedene har arbeidet og hatt pasientkontakt på en avdeling i en helseinstitusjon hvor det er eller har vært utbrudd av MRSA, skal undersøkes for MRSA
- Studenter med eksem har økt risiko for MRSA-smitte og bør ikke pleie MRSA-positive pasienter

Alle studenter som skal ha kliniske studier ved Helse Møre og Romsdal må underskrive skjema: Egenopplysning ved ansettelse/permisjoner. Dette gjelder opplysninger i forhold til tuberkulose, MRSA (resistente gule stafylokokker) og Hepatitt B- vaksine. Skjemaet må fylles ut før studenten begynner i kliniske studier ved Kristiansund og Molde sykehus. Dette kommer under lovpålagte smitteverntiltak

Pliktig tuberkuloseundersøkelse

Det stilles krav om tuberkuloseundersøkelse dersom studenten:

1. Noen gang har oppholdt deg minst tre måneder i land utenfor Vest-Europa, USA, Canada, Australia, New Zealand og Japan, eller
2. Vært i kontakt med tuberkuløs smitte eller om han/hun på andre måter kan ha vært utsatt for tuberkuløs smitte.

Det er en lovpålagt plikt å gjennomgå slik tuberkuloseundersøkelse. Studenten plikter å levere dokumentasjon på gjennomført medisinsk undersøkelse (Mantoux-prøve, Pirquetprøve eller tilsvarende) til studieadministrasjonen, og må selv ordne med å få tatt testingen hos egen lege.

Alternativt kan studenten levere inn dokumentasjonen for testing som er foretatt tidligst to måneder etter at Han/hun forlot ett av de aktuelle landene eller var i kontakt med tuberkuløs smitte.

Studenten kan ikke starte kliniske studier før han/hun kan dokumentere gjennomgått medisinsk undersøkelse som viser at han/hun ikke er smittet av/bærer av tuberkulose.

PERMISJON FRA STUDIENE

Student som har behov for permisjon fra utdanningen må søke om dette skriftlig. [Søknadsskjema](#) ligger i kvalitetssystemet.

- Student som får avbrutt studieprogresjon på grunn av ikke bestått eksamen eller kliniske studier, behøver ikke søke permisjon. Dette blir ordnet administrativt.

- For å få innvilget permisjon fra studiet, må studenten dokumentere årsak. Det kan være:
  - Egen sykdom eller sykdom i nær familie som er til hinder i studiesituasjonen
  - Svangerskap
  - Andre tungtveiende grunner som er til hinder for videre studieprogresjon

Det innvilges permisjon for ett år av gangen. Student som har fått innvilget permisjon, kan ikke garanteres plass på neste kull. Ved endringer av studieprogrammet under studiepermisjonstiden, er studenten ansvarlig for å sette seg inn i det nye studieprogrammet ved ny oppstart. Ved store endringer i programmet kan studentene påvente å måtte ta eksamener på nytt.

Søknaden sendes til Høgskolen i Molde, Postboks 2110, 6402 Molde eller post@himolde.no

Vedlegg 1

Retningslinjer for tilstedeværelse i teoriundervisningen ved Bachelorprogrammet i sykepleie

1. All undervisning ved sykepleierutdanningen har obligatorisk frammøte.
2. For å gå opp til avsluttende vurdering i emnet må studenten dokumentere minimum 70 % tilstedeværelse på undervisning og fått godkjent evt. arbeidskrav.
3. Krav til tilstedeværelse kan ikke fravikes på grunn av arbeid, sykdom eller andre velferdsgrunner.
4. Det regnes ikke som fravær når studenter skjøtter sine verv som innvalgt i Høgskolens demokratiske og/eller studentpolitiske organer. Fravær pga. ny/utsatt eksamen gir ikke fravær. Studenter plikter å gi beskjed til studieårsleder dersom de er fraværende fra undervisning av de nevnte årsakene.

Registrering av tilstedeværelse

5. Den enkelte student har selv ansvar for at tilstedeværelse blir registrert. Om en student kommer for sent eller må forlate undervisningen, skal lærer gjøres oppmerksom på dette.

Utrekning av fraværsprosent

6. Tilstedeværelsesprosenten utregnes i forhold til det antall undervisningstimer i emnet. Dersom en undervisning bortfaller, regnes det som om samtlige studenter har vært til stede.

Konsekvenser av for stort fravær

7. Studenter plikter selv å ha oversikt over eget fravær.
8. Studenter med mer enn 30 % fravær fra undervisning trekkes fra eksamen. Fravær blir kontrollert ved at studenten signerer på fraværliste. Dersom fraværslistene viser at studenten har mer enn 30 % fravær fra undervisningen uten dokumentasjon (legeattest), innebærer det at studenten ikke får gå opp til eksamen, og studenten har brukt opp ett av tre eksamensforsøk i det aktuelle emnet. Studenten må selv melde seg opp et nytt eksamensforsøk.
9. Studenter med mer enn 30 % fravær kan *i særlige tilfeller* sende begrunnet søknad til studieleder om å få ta eksamen.

Reaksjon ved juks med frammøtereregistrering

10. Juks/falsk underskrift ved registrering av oppmøte ved frammøtepliktig undervisning sees på som dokumentasjonsforfalskning.

Eksempler på juks knyttet til frammøtereregistrering

- Student som får en medstudent til å underskrive ved eget fravær
- Student som skriver under med sitt eller andres navn ved oppstart og forlater undervisningen i løpet av dagen uten å gi melding til faglærer

Høgskolen har muligheter til sanksjoner når det blir avdekket juks ved frammøteregistrering: annullering av retten til å ta eksamen eller praksisstudier og/eller utestenging.

Forhold omkring fusk og konsekvensene av fusk blir behandlet i Universitets- og høgskoleloven paragraf; § 4-7, første ledd, og i høgskolens eksamensforskrift § 14 pkt. 2. Studenter i praksisstudier og i praksisopplæring er underlagt Helsepersonelloven og omfattes av bestemmelsene i Helsepersonellovens kapittel 2.

Ved mistanke om juks ved registrering av deltakelse på obligatorisk aktivitet, gjelder samme regler som ved fjusk til eksamen, Det vil si at vedkommende student kan bli fratatt retten til å gå opp til eksamen eller gå ut i praksisstudiet, da deltakelse i undervisningen er en forutsetning for å kunne gå opp til eksamen eller praksisstudier. Student som ved uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til den aktuelle eksamen/prøve kan derfor bli nektet adgang til eksamen /praksisstudier. I tillegg til annullering av retten til å gå opp til eksamen kan styret eller institusjonens klagenemnd vedta at studenten som har jukset utestenges fra institusjonen.

Både annullering av retten til å ta eksamen /eller gå ut i praksisstudiet og eventuelt utestenging er strenge reaksjonsformer. De bør vurderes i forhold til hvor grov forseelsen er, hvilke stadium studenten befinner seg i på studiene og andre forhold.

Det er viktig å merke seg at det er kun studenten som «nyter godt av jukset» som kan straffeforfølges på denne måten, overfor «medvirkere» kan en ikke bruke utestenging som virkemiddel.

Vedlegg 2

Regler for antrekk i praksis

Formålet med arbeidsdrakten er å ha et antrekk som er hygienisk og praktisk i bruk, gir et estetisk og nøytralt inntrykk og som identifiserer deg som yrkesutøver. Studenten har ansvar for å følge prosedyren "Regler for antrekk i praksis". Dette gjelder i øvingsavdelingen og i praksisstudier.

Ved bruk av praksisstedets arbeidsklær/uniformer

- Studenten skal bruke standard arbeidstøy for den enkelte institusjon/avdeling.
- Antrekk (frakk/buksedress) skal skiftes daglig eller i samsvar med de regler som gjelder ved det enkelte praksissted
- Strømpebukser/knestrømper/strømper i nøytral farge. Det er ikke tillatt å gå barbert.
- Egne arbeidssko/helsesandaler
- Navneskilt med høgskolens logo, med fullt navn og tittel

Ved bruk av privat tøy (på de praksissteder der sivilt tøy er tillatt.)

- Klær skal være rene, hele og ikke utfordrende.
- Klærne skal være i samsvar med de situasjoner og aktiviteter som brukere/pasienter deltar i
- Joggeantrekk tillates ikke som alminnelig antrekk. Kun dersom situasjonen tilsier det (ved fysisk aktivitet sammen med bruker/pasient)
- Privattøy skal ikke kombineres med arbeidstøyet.
- Vask/skift tøyet etter hver arbeidsdag (det frarådes å bruke arbeidstøyet hjemme)
- Ved stell av pasienter benyttes frakker/stellefrakker

Generelle bestemmelser

- **Hår:** Skal være rent og velstelt. Langt hår må settes opp eller flettes. Skjegg skal være kort og velstelt
- **Negler:** Skal være kortklipte og uten neglelakk. Kunstige negler tillates ikke.
- **Smykker:** Er ikke tillatt. Dette omfatter ørepynt og piercing, fingerringe, armbånd, halssmykke og armbåndsur.
- **Sminke:** Skal være diskret og nøytral
- **Hodeplagg:** Hijab og andre religiøse/kulturelle hodeplagg kan benyttes. Det forutsettes at det skiftes til rent hodeplagg daglig. Hodeplagget skal være i en lys/nøytral farge.

Andre forhold

- Antrekket skal være romslig og behagelig å arbeide i.
- Snus og tyggegummi er ikke tillatt.
- Unngå røyklukt og parfyme, eventuelle andre sterke lukter.
- Ta hensyn til allergi hos pasienter
- Privat mobiltelefon tillates ikke brukt i arbeidssituasjonen.

Unntak fra bestemmelsene:

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene ved enkelte studiesituasjoner

Heltid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Uke	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
Dato	13-19/8	20-26/8	27/8-2/9	3-9/9	10-16/9	17-23/9	24-30/9	1-7/10	8-14/10	15-21/10	22-28/10	29/104/11	5-11/11	12-18/11	19-25/11	26/11-2/12	3-9/12	10-16/12	17-23/12	
SpH 18 1. semester	Teori 3 uker			Obs. Praksis 1 uke	Teori inkl. FFR 14 uker															S E M E S T E R S L U T T 21.12
SpH 17 3. semester	Teori inkl. FFR 10 uker										Kliniske studier 2 - Hjemmesykepleie 8 uker									
											Kliniske studier 2 - Kirurgisk avdeling 8 uker									
											Kliniske studier 2- Medisinsk avdeling 8 uker									
SpH 16 5.semester	T	Kliniske studier 4 - Hjemmesykepleie 9 uker									Teori 1 uke	Folkehelse/ Forebygging Prosjekt barn/unge 2 uker	Folkehelse/ Forebygging Prosjekt barn/unge 2 uker	Teori 3 uker						
		Kliniske studier 4 - Kirurgisk avdeling 9 uker																		
		Kliniske studier 4 - Medisinsk avdeling 9 uker																		
		Kliniske studier 4- Psykisk helsearbeid 9 uker										Samfunns- vitenskapelige emner	Samfunns- vitenskapelige emner							
Deltid SpD16		Kliniske studier 3 9 uker											T					T		